

RADA EUROPY I UNIA EUROPEJSKA

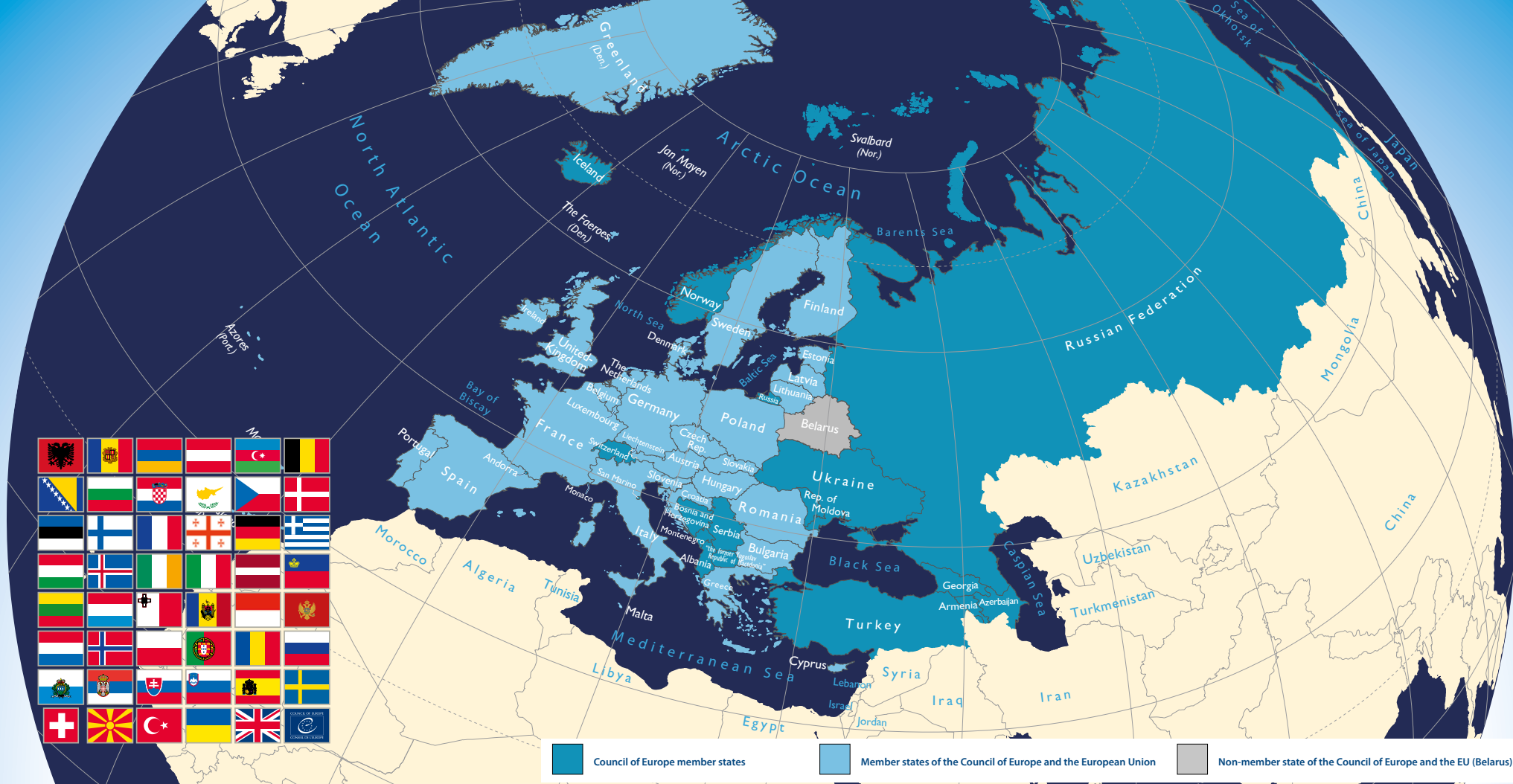

**PARTNERZY W
PROMOWANIU PRAW
CZŁOWIEKA I DEMOKRACJI**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Rada Europy i Unia Europejska (UE) to odrębne organizacje, które spełniają różne, ale uzupełniające się, role.

- Rada Europy współpracuje ze swoimi 47 państwami członkowskimi dla wzmocnienia praw człowieka i demokracji na kontynencie i poza nim.
- UE jeszcze bardziej łączy swoich 28 państw członkowskich ekonomicznie i politycznie poprzez harmonizowanie prawa i praktyki w zakresie polityki działania w pewnych obszarach.
- Wszystkie państwa członkowskie UE są również członkami Rady Europy, a UE podziela fundamentalne wartości, które stanowią podstawę wszystkich prac Rady Europy.
- Te dwie organizacje blisko współpracują w sferach, w których mają wspólne interesy, a mianowicie w promowaniu praw człowieka i demokracji w Europie i w sąsiednich regionach.
- Współpraca pomiędzy Unią Europejską i Radą Europy pozwala każdej z organizacji na korzystanie ze szczególnych zalet tej drugiej, wspierając nawzajem swoją pracę.

47 PAŃSTW CZŁONKOWSKICH RADY EUROPY

■ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Republika Czeska, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Gruzja, Niemcy, Grecja, Węgry, Islandia, Irlandia, Włochy, Łotwa, Lichtenstein, Litwa, Luksemburg, Malta, Republika Mołdawii, Monako, Czarnogóra, Holandia, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Federacja Rosyjska, San Marino, Serbia, Republika Słowacka, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, "była Jugosłowiańska Republika Macedonii", Turcja, Ukraina, Wielka Brytania.

28 PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ

■ Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Republika Czeska, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Lichtenstein, Litwa, Luksemburg, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Republika Słowacka, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Wielka Brytania.

WSPÓŁPRACA W PRAKTYCE

REGULARNY DIALOG POLITYCZNY NA WYSOKIM SZCZEBLE

■ W ostatnich latach, regularne konsultacje na wysokim szczeblu pomiędzy Radą Europy i UE obejmowały takie problemy, jak rozwój sytuacji politycznej w Rosji, w Turcji i na Ukrainie, jak również zmiany konstytucyjne w państwach członkowskich UE i sytuacja Romów w Europie.

■ Bliższa współpraca rozwinęła się również pomiędzy Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy i Kongresem Władz Lokalnych i Regionalnych a Parlamentem Europejskim UE i Komitetem Regionów.

■ Codzienne kontakty pomiędzy urzędnikami Rady Europy i UE zintensyfikowały się, szczególnie w sferach, w których UE stała się bardziej aktywna i w których już istniały standardy Rady Europy – w tym antydyskryminacja, handel ludźmi, prawa dzieci, przemoc wobec kobiet, niezależność i skuteczność sądownictwa, korupcja, pranie brudnych pieniędzy, cyberprzestępczość i ochrona danych osobowych.

■ Te dwie organizacje regularnie kontaktują się ze sobą w kwestiach, którymi UE jest zainteresowana, ale formalnie odgrywa mniejszą rolę polityczną, jak wolność mediów, swoboda wypowiedzi, w tym zarządzanie Internetem.

■ Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej w Wiedniu często łączy siły z Radą Europy, zwłaszcza poprzez regularne dzielenie się informacjami i wspólne publikacje.

KOORDYNACJA W TERENIE

■ Zarówno Rada Europy, jak i UE mają biura w wielu europejskich stolicach. Biura te zwykle korzystają z bliskiego politycznego kontaktu i wspierają nawzajem swoją pracę na różne sposoby – zwłaszcza w krajach Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej, w tym np. w Azerbejdżanie i w Turcji, gdzie wiele państw z tego regionu dołączyło do aktualnie działających programów Rady Europy / UE.

■ Biuro łącznikowe Rady Europy w Brukseli i Delegacja UE przy Radzie Europy w Strasburgu również pomagają wzmacniać współpracę i partnerstwo pomiędzy organizacjami.

RÓŻNE FORMY WSPÓŁPRACY

PROMOWANIE STANDARDÓW EUROPEJSKICH

■ Tak, jak jej państwa członkowskie, UE, jako całość jest związana licznymi konwencjami Rady Europy i bierze udział w dalszym rozwijaniu tych porozumień. UE zachęca swoje państwa członkowskie – i państwa trzecie na całym świecie – do przystępowania konwencji Rady Europy i wdrażania ich, w tym konwencji o cyberprzestępczości, ochronie danych osobowych i przemocy wobec kobiet. Pomaga to rozwijać i rozprzestrzeniać europejskie standardy na całej Ziemi.

■ Na podstawie Traktatu UE z Lizbony, przystąpienie UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – flagowej konwencji Rady Europy – jest dużym krokiem naprzód w ochronie praw człowieka na kontynencie. Pozwoli ono obywatelom na podważanie decyzji UE i działanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu.

DZIELENIE SIĘ OPINIAMI

■ **Komisja Wenecka** Rady Europy, czy też Europejska Komisja na rzecz Demokracji przez Prawo, doradzają rządów w Europie i poza nią w kwestiach reform konstytucyjnych i prawnych. UE uczestniczy w pracach Komisji Weneckiej i regularnie odwołuje się do jej opinii. Regularny codzienny kontakt na wysokim szczeblu pomiędzy UE i Komisją Wenecką zintensyfikował się w ciągu ostatnich lat, zwłaszcza w kwestiach konstytucyjnych zmian w państwach członkowskich UE, takich, jak Węgry i w państwach nie będących członkami UE, w tym w Turcji i na Ukrainie.

■ Toczą się dyskusje na temat przyszłego członkostwa UE w organie antykorupcyjnym Rady Europy **GRECO (Grupa Państw przeciwko Korupcji)**. Stany Zjednoczone i Białoruś są już członkami GRECO, która przeprowadza regularną ocenę prawa i praktyki w zakresie działań antykorupcyjnych.

■ Ponadto, z gromadzonych danych i z analizy skuteczności europejskich systemów prawnych prowadzonych przez **Europejską Komisję na rzecz Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości (CEPEJ)** Rady Europy regularnie korzysta teraz UE dla celów swojej corocznej Tabeli Wyników Wymiaru Sprawiedliwości (Justice Scoreboard).

■ UE uczestniczy również w licznych strukturach Rady Europy (zwanymi Porozumieniami Częściowymi), które pozwalają na współpracę ograniczonej liczby państw

członkowskich w poszczególnych sferach. W tym między innymi chodzi o **Europejskie Obserwatorium Audiowizualne**, **Europejski Dyrektoriat Jakości Leków** i **Grupę Pempidou**, która zwalcza narkomanię i handel narkotykami.

MONITOROWANIE PRZESTRZEGANIA

■ Rada Europy posiada liczne odrębne ciała, w tym Europejski Komitet Praw Społecznych, Europejski Komitet do spraw Zapobiegania Torturom (CPT) i Europejską Komisję przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI), które monitorują postęp w szczególnych kwestiach dotyczących praw człowieka w poszczególnych krajach.

■ UE korzysta z informacji zebranych przez Radę Europy w celu kształtowania swojej polityki zagranicznej, w tym w kwestii decyzji o rozszerzeniu UE. Działalność monitoringowa Rady Europy pomaga również naświetlić sprawy, które wymagają uwagi wewnątrz UE.

WSPOMAGANIE WŁADZ KRAJOWYCH

Rada Europy i Komisja Europejska prowadzą wiele wspólnych programów – które dotyczą poszczególnych krajów, mają charakter regionalny lub wielostronny – które pomagają podnosić standardy praw człowieka i demokracji w Europie i w krajach sąsiednich. Nowe porozumienie, które zostało podpisane w 2014 r., przewiduje potencjalny budżet do 200 milionów euro na sześć lat dla nadania tym programom bardziej strategicznego i długoterminowego charakteru.

■ Wspólne programy wspierają reformy prawne i instytucjonalne poprzez wiele różnych działań – w tym zazwyczaj szkolenia, warsztaty i seminaria, opinie ekspertów i doradzanie rządów, konferencje i publikacje – prowadzone we współpracy z rządami zainteresowanych państw.

■ Wspólne programy stanowią największe źródło współfinansowania projektów Rady na rzecz promowania demokratycznej stabilizacji w Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej, w Południowym Kaukazie i w Turcji, jak również w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie oraz w Azji Centralnej.

WSPÓLNE PROGRAMY: KILKA PRZYKŁADÓW

Prawa człowieka

Prawa człowieka i opieka zdrowotna w więzieniach i innych zamkniętych instytucjach w Gruzji: ten dwuletni program opiewający na 3 miliony euro ma na celu polepszenie sytuacji osób pozbawionych wolności w Gruzji poprzez takie środki, jak nowe plany działań dotyczące złego traktowania, sesje szkoleniowe dotyczące opieki zdrowotnej i wytyczne dla właściwego personelu oraz tworzenie nowego mechanizmu rozpatrywania skarg od osadzonych z problemami psychicznymi.

Demokracja

Obywatelstwo demokratyczne i edukacja o prawach człowieka w Turcji: program (opiewający na 6,1 milionów euro) ma na celu opracowanie nowego programu dla szkół średnich, w tym publikację czterech podręczników, ukazujących zarysy głównych zasad edukacji w zakresie społeczeństwa demokratycznego i praw człowieka, jaka została stworzona przez Radę Europy.

Rządy prawa

Wzmacnianie zdolności władzy egzekucyjnej wymiaru sprawiedliwości w zwalczaniu korupcji w Serbii: ten opiewający na 1 milion euro projekt ma na celu pomóc w zapobieganiu i zwalczaniu korupcji w Serbii, poprzez pomoc w dostosowaniu serbskiego wymiaru sprawiedliwości do standardów europejskich. Obejmuje analizę ryzyka w kwestii możliwości występowania korupcji w wymiarze sprawiedliwości i we władzy egzekucyjnej, jak również przegląd istniejącego prawa i propozycje jego poprawy.

INNE INICJATYWY

■ Inne wspólne inicjatywy Rady Europy / UE mają na celu promowanie i ochronę europejskiej różnorodności kulturalnej i uczestnictwa w społeczeństwie.

■ Te dwie organizacje współpracują, by polepszyć sytuację Romów w społeczeństwie poprzez wspieranie europejskich miast w zakresie projektów dotyczących włączenia Romów i programów szkoleniowych dla mediatorów romskich.

■ Program międzykulturowy dla miast łączy sieć europejskich miast, by pomóc zarządzać kulturalną różnorodnością i promować demokratyczne uczestnictwo. Partnerstwo Młodych Rady Europy i UE ma na celu zwiększenie uczestnictwa i integracji społecznej pomiędzy młodymi ludźmi w Europie, jak również poprawę wizerunku i jakości pracy młodzieży.

■ Europejski Dzień przeciwko Karze Śmierci, Europejski Dzień Języków, Europejski Dzień Sprawiedliwości Obywatelskiej, Europejskie Dni Dziedzictwa i program Dróg Kulturalnych to dalsze przykłady wspólnych inicjatyw Rady Europy i UE.

Na początku stworzona przez Radę Europy w 1955 r., flaga europejska później została przyjęta przez Unię Europejską w 1986 r.

PREMS 09/2015 – Photos: Council of Europe

POL

www.coe.int

Rada Europy to wiodąca na kontynencie organizacja praw człowieka. Ma 47 państw członkowskich, w tym 28 członków Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie Rady Europy przystąpiły do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, traktatu stworzonego po to, by chronić prawa człowieka, demokrację i rządy prawa. Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzoruje implementację Konwencji w państwach członkowskich.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE